

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feladás szerkesztő háborúban létesített a szerkesztéséről határozza: **P U R J E S Z M Ő R.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapesti-utca 2. telefon-száma: 124.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN: **Egész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50. Fél évre 7 " Egy hónapra 1 " 20.**

Magyar erő, magyar ész.

Irta: Lucius.

Mint ezer évvel ezelőtt. Népek, fajok harca dúlt akkor is. Népek veztek, fajok elkütek, országok szűntek meg abban a rettenetes forgalomban, amely mint valami forgószél, kavarta össze az egymással rokon népeket és kényszerítette egymás mellé szelített halálos ellenségeiket.

Es akkor is, az egymásba omló népek gordíni csomójába egy izmos ököl villogó acéla cespótt le szikrázva s az egymást dúló népek ajkán egy szelített nem ismert kis nép neve hangzott.

A magyaré. A germán, frank, angol, szász, szláv népek egymást irtó harcát közepelte megjelent egy kis nép, kezében Attila kardjával, szívében Hadur oltója bátorsággal és kettévágta az egymásba dühös gyűlölettel fonódott népek gomolyagát. — Eret verve közéjük, ezer esztendőre előre megcsinálta Európa térképét.

Az egész Európa ajkán a magyar név hangzott, félelemmel, bámulattal vegyes. Ősi kérdésként, erős karja segítségért egy császár, ősi fényes birodalom császára, nem állott kérdő szóval hozzáfordulni a nekéz szorongatására közepelte, melyből a szlávya kés, az éles szlávya kard ki is szellette.

Es most — éppen most ezer évvel ezelőtt. Egy nagy, fényes ősi birodalom császárságának országai köré állnak barátok cselködénye font állatomos háló, a melyvel ősi és viruló országát megfojtják. Es orgyilkos kéz ölle meg egy régóta szétrobbantani szándékoltt birodalom ősi dinasztiájának uralkodóra hivatott sarját. A melyre mint egy adóit jelre, megindulnak a kezük hideg északról messze szent dőről, a nagy tengerek melől: mindenkonnan prédára éhes vadak közelegetek szétmercangolni Germánia, Auszria, Hungária kívánatos fehér testét. Az orosz medve, a brit oroszlan, a gall kakas, a szerb sakkal, a montenegrói borz.

Es míg a germán szuronyok erdejét könnyű szerrel vélt elpusztítani a rokon angol s a gyűlölködő francis, a mikor Auszriát biztos aszkmányának tekintve a szláv óriás — Európa keleti részén ismét megjelent a magáról régen nem hallatott, szinte elfelejtett szlávya lovas.

A földet és a fémadók szívét megremegtetéi éppen úgy a német meggyenketteseknek zsanydörgése, mint a magyar katonák féltelmeles rohama s míg a szláv óriás hátát kemény német ököl döngeti, mellet a magyar szuronyok szaggatják véresre. A német Zepelléhez társul szegődik az ősi Turulmadár.

Es égen és földön dúló zivatarban két hő nemzet áll szelárdan, megdönböztetetlen Európa közepén: a magyar és német. Ezt a két nevet hangoztatja most az egész világ, ennek a két néprek erős karja fogja most megszabni Európa új térképét.

S míg a francis, az angol, a német, az osztrák katonákai erős várak, a mi országunkat nem védi más, csak magyar kard, ma-

gyar acél, magyar szív, magyar ész. Ez domizál, ez uralkodik, ez örökös nemcsak a magyar föld szent határai fölött, de ez őri az osztrák birodalmat, ez az igazi támaszpája a közös trónnak is. Gallia mezőin a magyar huszárok zúzó, szelítik a belőri kőzátokat; a bukovinai hegyek között magyar bakák szuronyai fénylenek. Krakó és Przemysl felai körül a magyar himnusz hangjai eszedülnek ki: a keleti birodalom közös külső egyetl magyar kezek intézék.

Ami a nagy Bismarck előre látott, előre megmondott, ami mindég így is volt: súlyos megpróbáltatások, nehéz idők közepette a monarchia súlyponja, a trón igazi támasza ereje: Magyarországra.

látnak. A jelentésnek ez a része sem talál nagy hitelt a német és az osztrák-magyar vezérkar megbízhatónak bizonyult jelentései ellenkező adataival szemben.

Oroszországi lengyelek a légióban

Bécs, febr. 15.

A Neue Freie Presse karcéri tudósítója jelent a kchadiszállásról:

— Az oroszországi lengyel lakosságnak a lengyel légiókkal szemben tanúsított közönye és várakozó álláspontja Sikorski alezredes közlése szerint most értetlen megváltozott. Mind több és több orosz-lengyel lép be a lengyel légióba. Pontos a dologban az, hogy ez a hangulatváltozás Varsóból indult ki.

Borzalmas harc az uzsoki szorosától keletre

Bécs, febr. 15.

Roda Rods, a Neue Freie Presse karcéri tudósítója írja:

— Egy iz uzsoki szorosától keletre harcoló törzsi házzám intézett levelében február 7-iki keltezéssel ezt írja:

„Ez a két nap rettenetes, de meglet csodaszép volt. Ha így megy tovább, akkor beigazolást fog nyerni az a jóslat, hogy az osztrák-magyar-orosz háboru május közepén nagyjában be lesz fejezve. Az oroszok pp úgy mint Przemysl előtt, itt is hat rajsonalban támadtak. Oroszláruk harcoltak oroszlanek ellen.

A lengyelországi harcok

Krisztiania, febr. 15.

Szentpétervárról jelentik az Aftenposten-nek: A németek nagy eréllyel kezdék meg újra az előnyomulást, hogy minél előbb egészben megkötöltsék Varsót. A Varsóba hátriján álló német hadak siketetlen heves rohamokat intéznek az oroszok ellen. Ezalatt Dániel tábornok vezetése alatt az osztrák-magyar seregek egy része a Nidánál és a Dunajecnél, szergek harcra az a célja, hogy az orosz haderők egy részét magukra vonják és megöszkák az orosz erőket.

Huszonkilencezer orosz fogoly

Bukovinában összeroppan az orosz hadsereg

Poroszországban is verik az oroszokat

Ugy látszik a Masuri-avaknál szenvedett nagy vereségekhez hasonló katasztrófa vár az oroszokra Bukovinában is, ha nem sikerül nekik még idejében egérutat találni. Két tüz közé került itt az ellenség. Ha tehát nem tudnak idejében Gallia felé vagy Beaszarábiába visszahúzódnai, akkor döntő cseppei mérnek rájuk a szövetséges csapatok.

A hivatalos jelentés ugyanis közli, hogy a szövetséges csapatok Körösmezőnél átkeltek a jaboloncai hegőn és a Pruk felé nyomultak, ahol elfoglalták a hegyzég völgyeinek a kijárását. Az oroszok most a tájárás körül elterülő helységek környékén foglaltak állást. Nagyon valószínűleg hegyzik tehát az a bukareai híradás, amely szerint az oroszok már ki is irtották Csernovicot, mintán a hivatalos jelentésben említett helységek Csernovic közelében fekszenek. A Kárpátokban még folynek a harcok, de Duka-szoros körül már gyöngül az ellenséges nyomás.

Keleti Poroszországban a németek sikeresen áldozik a menekülő ellenséget.

Az osztrák-magyar hadvezérlőség jelentése szerint a szerint az utóbbi időben a Kárpátokban és Bukovinában foglyul ejtett orosz katonák száma huszonkilencezerre emelkedett.

Mai híreink a következők:

Az oroszok állítólagos sikerei

Rotterdam, febr. 15.

Pétervárról érkező hírek szerint a legutolsó hivatalos jelentés az oroszok bukovinai és kelet-poroszországi nagy vereségei után részleges sikerek beállásával akarja a közvéleményt megnyugtanni. Az orosz jelentés, amely itt nagy kétséssel fogadnak, azt akarja elhitetni, hogy Lyck környékén az oroszok sikerrel tartóztatták fel az előnyomuló német csapatokat és hogy a Varsóba jobbján eredményesen tártak a németekre. Gyenne, hogy a helység és a környék, ahol az a tártás és sikeres megállás történt volna, a jelentésben nincs megemlítve. Wyskowól északra az oroszok tartják hadál-

Szalonnát vásárol Iriz Miksa

Schreibershofer őrnagy az oroszok keletporoszországi vereségéről

Berlin, febr. 15.

Schreibershofer őrnagy a Morgenpostban a következőket írja: A német seregnek sikere a Mazuri-tavaknál annál jelentőségesebbnek látszik, mert a németeknek sikerült egyidejűleg itt és Kelet- és Nyugat-Poroszország déli határán előrenyomulni. Már tegnap jelentették szerencsés támadását Stelzió északnyugatra és ma már azt lehet jelenteni, hogy ezt a helységet a német csapatok elfoglalták, miközben több száz oroszot elfogtak. Ezzel visszatértünk a Kelet-Poroszország ellen délről kezdett offenzívát és a Tarn elleni előrenyomulás kísérletét.

A mazuri tavaknál elért siker ezért teljes mértékben kihasználható a nélkül, hogy félni kellene, hogy a Viszulától északra a győzelmes, a vert orosz seregeket üldöző német csapatokat oldalba lehetne támadni. A déli szárnyról is csupa kedvező jelenség érkezett. A Karpátokban az osztrák-magyar csapatok offenzívája sikeresen halad előre és Bukovinában a győzelmesen észak felé nyomuló seregek elérték a Sarreth-vonalat és így az ország jelentékeny részét visszafoglalták.

At osztrák-magyar csapatok egyre közelebb nyomulnak Csernovichoz, amelyet már hír szerint az oroszok ki is értettek. Ugyanakkor az oroszok excentrikus támadása a két szélső szárnyon megállt. Mind a két orosz szárnyat megverték és visszahozták. Minthogy maga az orosz front is erősen fenyegetve van, elmondhatjuk, hogy a stratégiai helyzet rendkívül kedvező és nagy sikert ígér.

Ypern pusztulása

Rotterdam, febr. 15.

A „Nieuwe Rotterdamche Courant”-nak jelentik Dánkirchből: Ypern még mindig a német ágyúk tűzvonalában van. A várost a németek leméltelen bombázzák. A lakosság legnagyobb része elmenekült és egyelőre nem is tér vissza. Legjobb esetben a város centruma és a híres csarokok egészen elpusztultak. Kevesebb a kár a város déli részében, bár a hosszabb bombázás alatt az is sokat szenvedett.

Átviteli tilalom Szerbiába szánt árukra

Milánó, febr. 15.

A lapok jelentik Athénból: A görög kormány elhatározta, hogy általános tilalmat bocsát ki fegyverek és lőszernek Szerbiába való átvitelére. Az átviteli tilalom a szalonkai kikötőbe érkező francia hajók Szerbiának szánt rakományára ellen is irányul.

Osztrák-magyar repülőgép bombázta

Pozsarevácot

Genf, febr. 15.

A Havas újságosság jelenli Nisből február 10 én:

- Február 5 én egy osztrák-magyar repülőgép Pozsarevác fölé röpült és nyolc bombát ledobott.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Február 16. Kedd. Róm. kath. Julianna vt. Protestáns Julianna vt. Görög Orosz febr. 2. Az U: J. b. Nap kel 7 óra 10 perckor, nyugszik 5 óra 20 perckor.

Időjárás. A fagy gyöngülése és elvéte ospadék várható. Sürögny-prognózis: Elvéte ospadék, később enyhébb. Déli hőmérséklet: 07 C.

- A sajtó ellenőrzése. Mladjárt a háború kitörése után a kormány intézkedése folytán a sajtó különböző ellenőrzés alá került és Makón eddig az ellenőrzést Bóna Pál dr. rendőrkapitány végezte a szegedi kir. ügyészség intézkedése folytán. Minthogy Bóna Pál dr. rendőrkapitány március elsijén mint B. alosztály népfelkeltő a katonasághoz vonul be, a szegedi kir. ügyészség akként intézkedett, hogy a sajtó ellenőrzését a hó 22-ikétől kezdődőleg Rákossy Gyula rendőrkapitány teljesítse.

- Az orvosnövendékek kórházi gyakorlata. A kultuszminiszter, mint a hivatalos lap legutóbbi száma közli, a belügyminiszterrel egyetértve rendelkezett arról, amely szerint mindazon negyed és ötöd-éves orvostanulmányosok és orvosszigorúknak, akik a háború idejében helyettes kör- vagy községi orvos, illetőleg kórházi és járványorvosi szolgálatot teljesítettek és azt hitelesen igazolják, az a működésük az egy évi kötelező kórházi gyakorlatba az egyesemes orvosdoktorra történő felavatás után be fog számíthatni.

- Megszűnt a hadimenetrend. A most érvényben levő hadimenetrend a mai nappal megszűnt a minden vonalon az előbb érvényben volt menetrend lép újból életbe. Mától kezdődőleg a gyorsvonatok is rendszeren közlekednek.

- Munkaalakom a menekülteknek. A m. kir. kormány egyrészt mezőgazdasági termelésnek zavartalan menete, másrészt az ország területén tartózkodó galiciai, bukovinai és román menekülteknek itteni megélhetési eszközöknek megszerzése érdekében alkalmat kíván nyújtani. 1. Mindazon galiciai, bukovinai és román menekülteknek, akiknek magukkal hozott anyagi eszközök fogytán vannak, vagy 2. azoknak a teljesen vagyontalan galiciai és bukovinai menekülteknek, akik otthonukban a mezőgazdaság körében foglalkozódtak, hogy egyelőre bizonytalan visszatérésükig munkaszerződést gazdasági munkakör betöltésével értékesíthessék és így a maguk és hozzátartozók jobb megélhetését e nehéz napokban is biztosíthassák. Ezért a belügyminiszter rendelete alapján felhívja a város területén tartózkodó mindazon osztrák menekülteket, kik mezőgazdasági foglalkozásokra vállalkoznak, hogy a városi rendőrhatalomnál jelentkezzenek, hogy mielőbbi foglalkoztatásuk biztosítható legyen.

- A tépás. A mai generáció sllig ismeri a sebészet e régi kel-lékét, a gypspótból készült vatta őst. Nagyanylak a szabadság-harcban fosztottak utóljára tépást,

hogy a sebesült katonák égő se-beit bekötözhesék. Ebből a kö-tözéséből ma ismét nagy mennyi-ségre van szükség, mert a vatta a kószergyárakban kezd kifogyni és balátható időn belül nyers gya-ptot a tengeren nem tudnak szállítani, melyből a kútsabózó fajtájú vattát készítik. Az egyes államok-ban felhalmozott kószerekre mia-derült szükség lévén, így minden állam egészségügyi intézménye egy segit magán, ahogy tud. Így ke-rült a sor ismét a régen elfeledett tépásra, mely teljesen pótolja a vattát. E célból a vizelt és elavult fahérműt szép tisztára ki kell mosni és a frissen átvastalt ruha-neműt 10 centiméter széles és ugyanilyen hosszú darabokra kell hasogatni és tisztá kézzel a pamut szálakat egyenként kifosztani. Az így összegyűjtött tépást akár a budapesti Hadszolgálat Hivatalak-kell elküldeni, mely esetben a posta ingyen szállítja el, akár a helybeli katonai kórházhoz kell átadni.

- Védekezés a hólyagos himlő ellen. A belügyminiszter felhívja a hatóság figyelmét, hogy a hólyagos himlő járványoszerűleg lépett fel és az ellen védekezni lehet is, kell is. A háború terméke ez is, a mely éppen azért nem csak a gyermekek, de a felnőttek is megfertőzheti. Még a harcúterem le-vők is tudnak ellene védekezni, mennyivel inkább tudnak az ilhaz-levők, akik az egészségügyi para-czolatok mindegyikét szentírás ké-pen vehetik és módjuk van meg is tartani.

- Felülfizetések. A febr. 14-iki háborús felületen felülfizettek: Schvarc Lajos 5, Löwenbach Be-nedekné 1, Özv. Ilse D. zsoné 1, dr. Lóth Barnabásné 8, Tóth La-jos 2, Partos D. zsoné 2, Gabe Mihályné 1, Nagy Aranka 9, Vaj-da Jenő 2, Nagy Tamás 9, P. ta-ki Albin 3, Pollák József 2, Neu-mann Zsigmond 7, Horvay István 6, Tarnay Ákos 4, Gabe Mihály 3, Deutsch Ernő 5, Pák Kálmán 2, Braun Bernátné 1, Geller Béla 5, Krausz A. H. 2, dr. Fried Ár-mán 10, Cirbus Dániel 3, Horváth Illés 4, Rotter Gyula 4, Rácz Fe-rencné 4, Szundi Károly 4, dr. Ga-lambos Ignác 6, Bund Henrik 2, dr. Sóvár N. 1, Hegyi József 2, Csillag István 3, Péntes Zoltán 2, Suvovics Ödön 4 korona. N. N. 50 fillér. A felülfizetésekről hálás köszönetet mond a rendezőség.

- Anyakönyvi hírek. Elháltak: Szabó János 88 éves, Szecsi Zuzsanna 28 éves, Kis Julianna, Szárp Jánosné 73 éves, Kocsis Sámuel 74 éves, Papp Mária Özv. Csorb: Fereszta 55 éves korában.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-talmatlan szer, szeplő, májfolt, ar- és kézvrösség és min-dentéle bőrtisztítatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-pan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-rona. Alkoszerek több kiállításou ár-makkal lettek kiállítva.

Gyógyszertár hiány Makón

A közegészségügy megbénítása

Nem tagadhatja senki sem, hogy a háború a közélet minden viszonyában különös állapotokat terem-tett, melynek hatása minden téren országosan jelentkezik. Nagyon természetes, hogy az aldi Makó városa sem képezhet kivételt. Lápunk már az egyes vonatkozású dolgokban tapasztalhatjuk ezmon-dó érzéseit. Az alábbiakban arról kell megemlékeznünk, hogy a háború milya hátrányos e város közegészségügyére nézve.

Ismeretes, hogy a kaza védelme orvossáink egy részét hadbaszólí-toitá és az itthonmaradt orvosok csak nagy és önfeláldozó fáradi-sággal tudják pótolni Makón az orvoshiányt. Most ugyancsak a háború miatt egy másik veszede-lem fenyegeti Makóvárosunk köz-egészségügyét. A B. alosztályhoz tartozó gyógyszerészeink hatalmas kérsimezték a hadiszolgálat alól felmentésüket. Kérésük nem avert a hadügyi kormánytól meghallga-lást. Ennek következtében a mai nap folyamán már két gyógyszer-ész vonult be városunkból és mintán ez idő szerint a gyógyszer-észességünk 95 százaléka azintén hadiszolgálatot teljesít, a bevonu-lók nem bízhattak gyógyszerláraiik további vezetését helyettesekre, ha-nem e város közegészségügyének korrára kénytelenek voltak gyógy-szerlárait beárni.

Március hó 1 én ismét két gyó-yszerész fog bevonulni városunkból és már a fönitiek szerint most meglehet állapítani, hogy a gyógy-szerészség hiány miatt ezek sem fognak tudni helyettesí: állítani, így ők is kénytelenek lesznek gyógyszerlárait a háború tar-tamára beárni. Marad tehát Makón, ebben az epidem-iákban folytonosan vezető városban három gyógyszerár.

No, ez nem elég egy ilyen nagy város közegészségügyi igényeinek kielégítésére még akkor sem, ha minden nyitva maradt makói gyógyszerár három segédét fog-lalkoztatna is, mi kizárt dolog, mert hiszen mondtuk, hogy a gyógyszerész segédek 95 száza-léka részint a hadi egészségügy szolgálatában, részint pedig sor-hadi szolgálatban áll.

A föniteltelen gondolkozó ugyan, mint ezt már volt privát beszélge-tésből kifolyólag alkalmunk halla-ni, azt mondja, hogy igen sok ember nincs itthon, így „nem ba-j, hogy a gyógyszer-árakat be is zárják.” Nincs rájuk szükség, s.b.

Hát ezzel a keállon át nem gondolt kijelentéssel szemben a következő meg nem dönthető érveket hozzuk fel.

a) Az 1876. évi 14. törvénycikk egy intézkedik, hogy minden hat-ezer lakosra egy gyógyszerárát állapít meg. Vegyük most azt a pozitív és hivatalos megállapítást, hogy Makóról a hadba vonult 6946 ember, akkor itthon még mindig maradt nem kevesebb, mint huszonegyezer ember. Ezek egészségügyi igényeinek ellátására pedig nem elegendő Makón három patika. Nem elegendő még az 1876. évi törvény értel-

mében sem, mely mint azt szakemberek mondják, a patika szám kvotáját a lakosság számarányához mérten nagyon szűkmarkusan állapítja meg.

b) Nem szorved kétséget, hogy itthon Makón 28 ezer ember maradt. Es kik ezek? A g g a s t y á n o k, ö r e g e k, mert e kettő között különbség van, továbbá a s z s z o n y o k és g y e r m e k e k. Ki tagadhatná, hogy ezek a 7 emberiségnek gyógyszerre leginkább rá utalt osztályai. Hiszen a hadbavonultaknak, mint katonáknak nem igen kell gyógyszer, ha itthon vannak is. Gyógyszer kell az aggastyánoknak, hogy törhetővé tétessék számára az élet kúrája. Gyógyszer kell az öregembereknek, hogy szervezeti összetételben már már jelenthető életani elváltozásokat reperiálja. Gyógyszer kell a minden nyavalya iránt fogékony zöcsök és az epidemiákat főntartó gyermeknek. Most még azt is figyelembe kell venni, hogy állandóan vannak sebesült katonáink. Hát ezek nem adnak e külön dolgot a gyógyszeráraknak? Hogy legyen tehát március elsőjétől megkezdve a gyógyszerárak a közegészségügy követelményeinek megfelelően, hol érem gyógyszerár marad egy segédrel? A feladat erre az: hogy a közegészségügy rovására.

Máskor, ha a gyógyszerész elhagyta csak pár órára is vezetése nélkül üzletét, a törvény értelmében szigorúan büntetők. Most pedig kényserülnek beszélni üzletiket. Van pedig róla tudomásunk, hogy egyes helyeken felmentették őket. Azt tartjuk, hogy ha az illetékes hatóság a gyógyszerészek felmentése érdekében kellő intervenált volna, a siker nem maradt volna el. Az illetékes hatóságunk kötelessége lett volna a gyógyszerészek felmentése érdekében nagyobb tevékenységet kifejteni, mert ők az emberi egészség főntartásának fontos tényezői. Az emberi egészség e tényezőinek felmentése pedig van mindenesetre olyan fontos, mint a közigazgatási tisztviselők felmentése. A gyógyszerészek felmentése a közegészségügy érdeke és ennek megóvása a hatóságunk mindennemű fontosabb kötelessége.

A hatóság és a hadsegélyezettek

A belügyminiszter kíméletes bánásmódra figyelmeztet

Az ország különböző részéből panaszok érkeztek a belügyminiszterhez, melyek szerint a községi előjáróságok nem mindig járnak el kellő odaadással és kellő figyelemmel a hadbavonultak gyámok nélküli és hozzájuk forduló családtagjaival szemben. Ismételtlen felmerült az a panasz, hogy a községi előjáróságok a hozzájuk forduló családtagokkal nem mindig olyan hangon érintkeznek, amely hangot közhivatalokban mindenkiivel szemben, de főleg a hadbavonultak gyámoltására szoruló családtagjaival szemben használni kell.

A belügyminiszter szerint a jegyzői kar egy a béke, mint most a háború idején, számos jelét adta nemcsak a közigazgatási, de a szociális kérdések iránt való fogékonyságának is. Nem tudta, nem akarja a belügyminiszter föltételezni erről a munkában és a közérdekért való lelkes küzdelemben kipróbált jegyzői karról azt: ne érezné át, hogy e nehéz időkben mivel tartosik a hadbavonultak család jainak. Meggyőződése, hogy a szóban levő panaszok csak szörványosak lehetnek.

De hogy még így se fordulhassanak elő, a belügyminiszter felhívta a többi alispánok között Csanád megye alispánját is, hogy utasítsa a községi jegyzőket, hogy hadbavonultak gyámoltására szoruló családtagjainak panaszait mindenkor azonnal és a legnagyobb lelkiismeretességgel vizsgálják meg és amennyiben a panaszt indokoltnak találják a legteljesebb odaadással igyekezzenek mindent elkövetni, hogy az tényleg orvosoltassék is. Ami pedig azt a hangot illeti, — mondja a belügyminiszter, — amelyet minden félől, de főleg a hadbavonultak családtagjaival szemben használni kell, elvárja, hogy gyen gédség és figyelem nyilatkozzék meg a községi előjáróság minden szavában, minden tetteiben azok iránt, a kiknek hozzátartozói életük árán is a házáért harcolnak.

E rendeli a belügyminiszter, hogy a járási főszolgabírók a rendeletek érvényt szerzeszenek és abban a nemvárt esetben, ha netán mégis visszaélés fordulna elő, intézkedjenek a fegyelmi úton való megtorlás iránt.

Megalakult a makói gazdasági bizottság.

Makó városa az évi termés biztosítása érdekében.

Még mielőtt a kormány kiadta rendeletét a földek bevétele tárgyában, lepunk már azt jóval megelőzőleg több közleményt írt, melyben hivatkozással a háború okozta súlyos viszonyokra buzdította a lakosságot minden talpa latsyi föld megmunkálására, illetve bevételeire.

A miniszternek a földek bevételeire vonatkozó rendelete nem régen érkezett meg Csanád megye alispánjához és ezzel már foglalkozott a vármegye alispánja a közigazgatási bizottságokhoz birtokosait kéri jelenítésében.

Hervay István alispán a rendelet értelmében, mint azt megírtuk, a földek bevételeinek ellenőrzése, nemkülönben a földmivelő nép által igényelt tanácsok megadására, megalkotta a vármegyei gazdasági bizottságot és most ugyancsak a vármegye alispánja a

miniszteri rendelet értelmében felhívta Galambos Ignác dr. polgármesteri, a makói gazdasági bizottság megalakítására.

Ez ügyben ma népes értekezletet tartott a polgármester, hol hangsúlyozta a földek megmunkálását és minden talpa latsyi földnek bevételeit és megalakította a gazdasági bizottságot, melynek tagjai lettek: Nagy György Péter, C. Kélmure, Csorba János, Sepesi István, Rosztóczy Ferenc, Verecs Sándor, Horváth Péter, Nagy György József, Nagy Imre István, Szűcs József, Verecs Péter, Szabó János, Berényi József és Mágori Sámuel községi bíró.

Ez az ugynevezett központi gazdasági bizottság, mely a tanyákai 10 csoportra osztotta és mindöccse csoport részére — a vasakat és a tavazsi munkát ellenőrző hat tegu albizottságot választott.

A bizottságok eljárását a központi bizottság fogja irányítani. Végül megbizta az értekezlet a város polgármesterét, hogy hirdetésny utján hívja fel a polgárokat földjeik bevételeire. Így már bizonyos, hogy Makó város határában nem marad egy talpa latsyi föld sem bevetetlen.

Valódi Cormick

kéveköts aratógépet, Manilla zsineret mig a készlet tart szállít Glück Samu gépraktára Makó.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válassz:

Igyék naponta 1-2 palack Szent István duplamalátát sörrel.

Ez nemcsak a legelvezetesebb ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, gyomorbetegségek, igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sör a Kőbányai Polgári Sertőzde gyártja. — Kapható minden hússzer- és csemegé üzletben. Eredeti gyári palackoltásban kapható: Iritz Sámuel özevgye cégnél, Makón.

Értesítés Kőbányáról!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csanád vármegye részére

főraktárunkat Iritz Sámuel özv. cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legtisztább eredeti gyári töltésű Világos Malátát és Dupla Malátát söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségben. Vendéglátók és italmérők külön kedvezményes árakban részesülnek. — Kőbányai Polgári Sertőzde Réndvényszerűsége.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(811)

95. fejezet.

A b ö r t ö n b e n.

No már engedelmét kérek, rendőrfőnök ur, ha csakugyan így állana a dolog, akkor azokat a tárgyakat aligha telte volna abba a vészába, ahol könnyesen rátalálhatnák.

Hogy valaki bolondot tesz, erről nem lehet vitatkozni.

Nyilvánvaló bolondot senki sem tesz, vágott vissza az ügyvéd. Valaki más is oda tehetné.

De ugyan ki?

Az, aki Roberto elfogatásának hírére ott megfordult és ez senki más, mint Del Monte gróf.

Haha! kacagott fel a rendőrfőnök. Tudom már, hogyan jut ön erre a gondolatra. Roberto herceg midőn a lánya! visszahozta, a rábuknáló rendőröknek azt mondta, hogy ő Del-Monte gróf.

De az égre kérem, rendőrfőnök ur, miért mondta volna magát éppis Del Monte grótnak?

Már azt nem tudom, nyilván haragszanak rá a régi római pártizsok, mert gróf léte a nép javát keresi.

Iz nem indo. En tehát mint a Morelio hercegi család jogi képviselője mindenképpen Roberto herceg szabadlára helyezését kérem.

Ohó, mi alapján?

Törvényes alapon. A hercegnél a szokás vezérlője ki van zárva, ennél fogva, mintán az előyomozat már különben is be van fejezve, kérem őt szabadlára helyezni.

Ezt nem tehetem, válaszolt a rendőrfőnök hidegen. Erre a büntetire legalább is őt esztendő vár, ily esetben pedig az előzetes letartóztatást rendeli el a törvény.

De csak a közvetlen tettesre, veti ellen az ügyvéd. A herceg azonban nem közvetlen tettes, legfeljebb bűntárs, de még az sem egészen. Legteljesebb tőrte a rablást, ámbár ez sincs bizonyított.

Ez már maga is bűn, mondá a rendőrfőnök. Rablásra okot adni, vagy azt előmezzidani nem szabad. Aki ilyet tesz, az a törvény sújtó kezét hívja ki maga ellen.

Ebben igaza van, válaszolt az ügyvéd. De én még mindig nem vagyok képes elhinni, hogy Roberto herceg anyira megfélemedezett volna magáról. Ez az okból nagyon kérem, sziveskedjék őt az én jelenléteben megegyezzer kihallgatni.

De miért kívánja ezt?

Majd én a lelkére beszélek a akkor meg tudjuk, mi van a dologban.

A rendőrfőnök nem akarta éppen kerekon visszautasítani az ügyvédnek minden kérését és parancsot adot, hogy Roberto herceget vezessen be hozzá.

Ez meg is történt, Roberto herceg bár igen kedvetlenül, de azért mégis elég nyugodtan lépett be.

Barbatelli, mint védőj mutatja te magát neki. Roberto herceg erre megragadta kezét és melegen megszorította.

Köszönöm, köszönöm, ügyvéd ur. Barbatelli így szólt:

Folyt. köv.

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

Nagy farsangi előadások!!!

ZÖLD PAROLI.

Vigjáték 2 felvonásban.

Tisztelettel Az igazgatóság.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban) **gazdasági gépraktáramban** a legújabb modellű **JOHNSTON** kévekötés aratógépek már megérkeztek és azokat a legolcsóbb árban bocsátom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300 gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedésére, ami lényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának, ugyszintén már megérkeztek a legújabb kégyzetes kukorica iltetők is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica iltető gépek állandóan teljesen felszerelve vannak raktáron. Pontos még az, hogy aratógépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb munkaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tartok kifűző Sisal-féle kévekötés zsineget, elsőrendű gépolajat, Backer-féle ekéket amerikai tűkőrcél kormánynyal, Imperátor műtrágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utászatu vaspálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. — Együttal bátorodom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gépekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavító műhelyemre, ahol mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készítek autogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákkal végzem. — Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron vállalom. — Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelgette!

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító műhelye. Makó, Szent János-tér 20. ujszám. Saját készítésű szabadalmazott hagymakapak állandóan raktáron. Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

Ha sikeresen akar hirdetni, hirdessen

A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG“-ba.

A HÁBORU

fejleményeire ugyszólván minden ember kíváncsi és megkettőzötett szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivételével — minden

MAKÓI

ember csakis olyan ujságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szószólója is és az ő érzelmeivel egybe vág. Így nemhogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság“ az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy haszonbérbe adni valója van, esen közkedvelt

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olcsóságánál és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenkit meggyőz az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0 Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

MÁR MEGJELENT

lapunkban a felhívás a t. közönséghez, hogy fényképeket még mindig vesz fel kiadóhivatalunk, azért tehát, aki még nem hozta be hozzátartozójának fényképét, úgy azt haldéktalanul hozza be kiadóhivatalunkba, hogy

HŐSEINK NAGY ARCKÉP-ALBUMA

minél hamarabb kiadható legyen. Ne mulassza el senki ezen művészi kivitelű s a nagy világháborura örökké emlékeztető albumban hozzátartozójának arcképét megörökíttetni.

FELVILÁGOSÍTÁSSAL A KIADÓHIVATAL SZOLGÁL

Nyomatott Dr. Kiss Páinak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett győri-sajtóján, Makón.